

رهایی

پاسخ به شبهه‌های حجاب

احمد طاهری نیا

استادیار مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

با نظارت علمی:

اسدالله جمشیدی

شماره ردیف: ۱۷۲۶

علوم قرآنی - ۸۳

۱۴۰۳-۰۶

رهایی: پاسخ به شبهه‌های حجاب | احمد طاهری‌نیا

ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع) | ویراستار: علی کلملی

طرح جلد: محمدامین محمدلو | چاپ یکم، بهار ۱۴۰۳ | شمارگان: ۵۰۰ | اشراق | قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

WWW.HATIF.IR
@HATIF.IR

قم، خیابان شهدا، کوی ۲۴، پلاک ۳۸، کد پستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶
تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۳۳۲۶/

9786004444781

- سرشناسه : طاهری‌نیا، احمد ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور : رهایی: پاسخ به شبهه‌های حجاب / احمد طاهری‌نیا؛ با نظارت علمی اسدالله جمشیدی.
مشخصات نشر : قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۱۵ ص.
فروست : انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع)؛ ۱۷۳۶، علوم قرآنی؛ ۸۳.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۴-۴۷۸-۱
وضعیت فهرستنویسی : فیبا.
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۰۷ - ۱۱۵.
عنوان دیگر : پاسخ به شبهه‌های حجاب.
موضوع : حجاب -- برش‌ها و پاسخ‌ها.
Hijab (Islamic clothing)-- Questions and answers
شناسه افزوده : جمشیدی، اسدالله، ۱۳۴۲ -
شناسه افزوده : مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع)
رده‌بندی کنگره : BP۳۳۰/۱۷
رده‌بندی دیویی : ۶۴۶۰۷۶/۳۹۷
شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۵۴۶۱۳۲

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

- مقدمه انتشارات ۱۱
مقدمه ۱۵
اصول موضوعه ۱۷

فصل اول

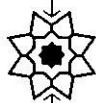
شبهات مربوط به وجود حجاب در اسلام

۱. حجاب، نه در اصول دین آمده و نه در فروع دین ۱۹
پاسخ ۲۰
۲. حجاب در قرآن به معنای پوشش نیست ۲۱
پاسخ ۲۱
توضیح بیشتر ۲۲
۳. حجاب یک عادت تاریخی است، نه یک حکم الهی و دستور دینی ۲۳
پاسخ ۲۴
۴. حجاب، مستند قرآنی و روایی ندارد ۲۴
پاسخ ۲۵

فصل دوم

شبهات مربوط به وجوب حجاب

۱. تعبیر «ذَلِكَ أَرْكَى لَهُمْ» در آیه ۳۰ نور با وجوب حجاب سازگار نیست ۲۹
پاسخ ۳۰
۲. تعبیر آیات حجاب، از جنس توصیه اخلاقی و حکم استحبابی است، نه
قانون الزامی ۳۱

- ۳۱..... پاسخ
۳۳. نه زن بودن و نه مسلمان بودن، دلیل بر وجوب حجاب نیست.....
- ۳۴..... پاسخ
۴. حجاب مخصوص زنان مؤمن است، نه جنس زنان اعم از مؤمن، مسلمان و غیرمسلمان.....
- ۳۵.....
- ۳۶..... پاسخ
۳۷. حجاب امری تاریخی و موقت بوده است.....
- ۷۳..... پاسخ

۶. وجود حجاب دائر مدار علت آن است و در این عصر علت آن از بین رفته است.....
- ۳۹.....
- ۴۰..... پاسخ
۷. ایمان و دین‌داری به دل است، نه به حجاب و امثال آن، دل باید پای باشه.....
- ۳۹.....
- ۴۱..... پاسخ

فصل سوم

شبهات مربوط به پوشش عرفی و محدود حجاب در اسلام

۱. فقدان دلیل قرآنی بر وجوب پوشش موی سر.....
- ۴۶..... پاسخ
۲. کلمه خمار در آیه «وَ لَا یُضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰی جُیُوبِهِنَّ»، بر وجوب پوشش سر و گیسوان زن دلالت ندارد.....
- ۴۷.....
- ۴۸..... پاسخ
۳. موی سر گرچه زینت است، اما از مصادیق زینت ظاهر است که وجوب پوشش ندارد.....
- ۴۹.....
- ۴۹..... پاسخ
۴. در عصر پیامبر، پوشش موی سر زنان واجب نبوده است.....
- ۵۰.....

- ۵۰..... پاسخ
۵. سر، مو و گردن نیز از مصادیق «ما ظهر» هستند و مانند دست و صورت، وجوب پوشش ندارند..... ۵۳
- ۵۳..... پاسخ

فصل چهارم

شبهات مربوط به حجاب قانونی و الزام بر حجاب

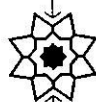
۱. نگاه قرآن به حجاب، نگاه فردی است نه اجتماعی و عمومی، از این رو حجاب فاقد قابلیت قانون شدن است..... ۵۸
- ۶۰..... پاسخ
۲. ورود حکومت به حجاب سر زنان به دلیل لزوم «مقابله با فساد»، دلیل موجهی نیست؛ زیرا دلیل پوشش سر و گردن زنان، مفسده انگیزی نیست..... ۶۶
- ۶۶..... پاسخ
۳. حجاب قانونی با آیه «لا اکراه فی الدین» سازگاری ندارد..... ۶۸
- ۶۸..... پاسخ
۴. حجاب قانونی، مستند فقهی و شرعی ندارد..... ۷۰
- ۷۰..... پاسخ
۵. حجاب قانونی، فاقد شاهد تاریخی در صدر اسلام است..... ۷۱
- ۷۱..... پاسخ
۶. حجاب قانونی نه تنها ارزش اخلاقی ندارد، بلکه غیر اخلاقی است..... ۷۳
- ۷۳..... پاسخ
۷. با قانون حجاب نمی توان فرهنگ حجاب را نهادینه کرد..... ۷۵
- ۷۵..... پاسخ

فصل پنجم

شبهات مربوط به فلسفه حجاب

- ۷۷..... مقدمه
- ۷۷..... تفاوت حکمت و علت

۱. حجاب، فاقد دلیل معقول و منطقی است ۷۸
- پاسخ ۷۹
۲. انکار ارتباط حجاب اسلامی با عفت جنسی ۷۹
- پاسخ ۷۹
- ۳: فلسفه حجاب، پیشگیری از هیجان جنسی مردان نیست ۸۱
- پاسخ ۸۱
۴. چون فلسفه حجاب، احترام به زن است، اگر زن این احترام را نخواست، نگاه به او اشکال ندارد؛ زیرا خودش اجازه داده است ۸۲
- پاسخ ۸۲
۵. هیچ یک از علل و جوب حجاب در عصر حاضر وجود ندارد، پس معلول آن نیز نباید باشد ۸۵
- پاسخ ۸۵
۶. به دلیل اینکه تمش زنان و مردان در تحریک جنسی یکسان است، حجاب آنان نیز باید مساوی باشد ۶۸
- پاسخ ۸۶
۷. به چه دلیل روی عفت زنان بیشتر تأکید می شود؟ ۸۸
- پاسخ ۸۸
۸. حجاب چاره ای است که فقها برای صیانت از اموال جنس ذکور که زنان هستند، اندیشیده اند ۸۹
- پاسخ ۸۹

فصل ششم

شبهات مربوط به لوازم، آثار و پیامد های منفی حجاب

۱. حجاب، عامل انزوای زنان است ۹۳
- پاسخ ۹۴
۲. حجاب محدودیت آور، سرکوب گر و ظالمانه است ۹۵
- پاسخ: ۹۵

۳. حجاب، مستلزم سلب اختیار پوشش و سلب برخی از حقوق دیگر

است ۹۶

پاسخ ۹۷

۴. حجاب، مانع ارضای حق خودنمایی زنان است ۹۹

پاسخ ۹۹

۵. حجاب، عامل افزایش تمایلات جنسی در جامعه است ۱۰۱

پاسخ ۱۰۱

۶. چرا باید زنان به خاطر بیمار دلی مردان، موظف به حجاب شوند؟! ۱۰۳

پاسخ ۱۰۴

منابع ۱۰۷

۱. کتاب‌ها ۱۰۷

۲. مجلات ۱۱۲

۳. سایت‌ها ۱۱۳

۴. سخنرانی‌ها ۱۱۵

مقدمه انتشارات

حقیقت، اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است؛ و سلسله مؤمنان و عالمان صادق، چه جان‌ها که در راه آن نباخته‌اند، و جاهلان و باطل‌پرستان، چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است، و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سریش‌حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند؛ و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیهم السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه، رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرصه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز، دانسته؛ و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن، کارنامه درخشانی دارند؛ و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و در تلاش‌اند تا با فعالیت‌های روزافزون خود، مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی بازابند.

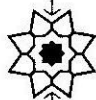
با این وجود، تلاش‌های دانشمندان این مرز و بوم در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی، آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است، به بار ننشسته است و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران، بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب، راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این روی، افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازماندهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها، از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی، به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع)، در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (ع)، از آغاز تأسیس بر اساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی (ع) به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو مسئله حجاب که با تلاش پژوهشگر ارجمند، حجت الاسلام والمسلمین آقای احمد طاهری نیا نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده، دفاع از حکم شرعی حجاب در برابر هجوم شبهات و پاره‌ای از ابهامات و اشکالات است. انتشارات از مؤلف محترم و حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر اسداله جمشیدی که با نظارت و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند مَنَّان خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

مقدمه

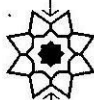
سؤال و جواب، امری طبیعی برای فهم مسائل و ارتقای علم و دانش بوده و در طول تاریخ وجود داشته و عامل پیشرفت علوم و مسائل علمی است. از این رو، نه تنها سؤال و پرسش در علوم و احکام و معارف دین مذموم نیست، بلکه امری شایسته و مورد سفارش قرآن شریف است: «فستل به خبیرا»^۱. با این وجود، شبهه پراکنی، مغالطه، سیاه‌نمایی و افترا در حوزه معارف و ارزش‌های دینی و احکام اسلامی که امروزه از سوی دشمنان اسلام به شکل بی‌سابقه یا کم‌سابقه شروع شده و بخشی از جنگ ترکیبی دشمن بر علیه نظام اسلامی ایران و حکومت دینی است، بداخلاقی و مذموم است. دشمنان اسلام با لشکر عظیم شبهات، شایعات و مغالطات، به سنگرهای محکم باورهای دینی مسلمانان یورش برده؛ تا شاید از این طریق بتوانند سنگرهای محکم معارف و احکام دینی را درهم کوبیده و بنای محکم احکام شرعی و ارزش‌های دینی مسلمانان را منهدم کنند.

یکی از خطوط مقدم دشمن در این میدان نبرد، حجاب اسلامی است که دشمنان اسلام با همفکری روشنفکران مذهبی و دینی^۲، آن را آماج حملات شبهات و اشکالات خود قرار داده‌اند.

خوشبختانه، دانشمندان دینی، محققان حوزوی و دانشگاهی، با پاسخ‌های مناسب به دفاع از حجاب پرداخته و در حد توان، به تبیین و تحلیل این حکم الهی و بیان فلسفه و فوائد آن، اقدام نموده و از این

۱. فرقان، آیه ۵۹.

۲. حجاب مو و آسیب‌های بدنی و روحی زنان، وب‌سایت رسمی محسن کدیور، ۲۴ شهریور ۱۳۹۲؛ احمد عقله، زی‌المراه فی الاسلام، قاسم امین، تحریر المراه، ص ۳۹.

سنگر دینی حفاظت کرده‌اند. برخی از نگاشته‌ها در پاسخ به این‌گونه شبهات، عبارت است از: پاسخ‌های مرحوم استاد شهید مطهری به شبهات حجاب^۱، پاسخ آیت‌الله مکارم شیرازی به چهل پرسش در مسائل مختلف پوشش^۲، پاسخ مهران آدریش به ده شبهه در حجاب^۳، پاسخ مهدی مهریزی به پانزده شبهه^۴ و کتاب‌های دیگری که در پاسخ به شبهات حجاب تألیف و تدوین شده است.^۵

این کتاب‌ها گرچه در جای خود خوب و لازم است، اما با توجه به این که دشمنان اسلام از تلاش خود برای مبارزه با حجاب دست نکشیده و هر روز با طرح شبهات جدید یا تکرار شبهات قدیمی به حملات خود به سنگر حجاب ادامه می‌دهند، کافی نیست؛ و بر عالمان دینی و فرهیختگان حوزوی لازم است پاسخ‌های محکم خود به شبهات را در قالب‌ها زیبا و شیوا به روزرسانی کرده و در اختیار مخاطبان قرار دهند. کتاب حاضر با عنوان «رهایی (پاسخ به شبهه‌های حجاب)»، مجموع شبهات را ذیل شش عنوان جمع‌آوری کرده و در شش فصل به آنها پاسخ می‌دهد:

۱. شبهات مربوط به وجود حجاب در اسلام؛
۲. شبهات مربوط به وجوب حجاب در اسلام؛
۳. شبهات مربوط به پوشش عرفی و محدودده حجاب در اسلام؛
۴. شبهات مربوط به حجاب قانونی و الزام بر حجاب؛
۵. شبهات مربوط به فلسفه حجاب؛
۶. شبهات مربوط به لوازم، آثار، پیامدها منفی حجاب.

۱. مرتضی مطهری، مسئله حجاب، ص ۹۱.

2. www.isna.ir/news/92041710712

www.nedaesfahan.ir/4660

۳. مهران آدریش، سایت جامعه تحلیلی خبری ندای اصفهان.

۴. مهدی مهریزی، حجاب، کانون اندیشه جوان.

۵. حسن هجران همدانی، انتقاد و جواب انتقاد درباره حجاب کتابفروشی دانش؛ محمد حسین ملا میرزایی، شبهات حجاب، انتشارات مجلسی؛ محمد رضا رحمتی شهرضا، پاسخ به شبهات حجاب، انتشارات نسیم حیات؛ پاسخ به شبهات حجاب، تدوین: معاونت پرورشی و تربیت بدنی سازمان آموزش و پرورش استان کرمان، انتشارات نسیم حیات و زال کوثر؛ روح‌الله رهبری، چند پرسش و پاسخ اساسی درباره حجاب، انتشارات پیام مقدس.

اصول موضوعه

با توجه به اینکه پاسخ‌های این کتاب به شبهات مبتنی بر برخی مبانی هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، ارزش‌شناختی و برخی از اصول و مبانی اسلامی در حقوق و سیاست است که لازم است مخاطبان آنها را پذیرفته یا تلقی به قبول کرده باشند، در اینجا به اختصار به برخی از مهمترین آنها به عنوان اصول موضوعه اشاره می‌کنیم.

۱. در فرهنگ توحیدی، هدف از آفرینش انسان، تکامل و رسیدن به قرب الهی است. تشریح احکام و دستورات دینی و وضع قوانین و مقررات حقوقی در جامعه نیز برای فراهم کردن زمینه تکامل انسان و رسیدن به کمال و سعادت است.

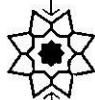
۲. قوانین حاکم در نظام جمهوری اسلامی ایران، قوانینی الهی و برگرفته از کتاب و سنت است؛ نه مطلق آنچه مردم دل‌شان بخواهد یا اکثر مردم بر آن توافق کنند.

۳. تأمین امنیت دنیوی و رفاه و آسایش اجتماعی، هدف اولیه احکام و دستورات دینی است؛ و هدف نهایی، رسیدن به سعادت ابدی در جهان آخرت است.

۴. حکومت جمهوری اسلامی ایران، مبتنی بر نظریه ولایت فقیه در زمان غیبت بوده و ادامه‌دهنده حکومت امامان معصوم بر جامعه است؛ و لذا حکومت اسلامی ایران از نظر ماهیت با حکومت‌های اسلامی در منطقه کاملاً متفاوت است. از این رو، قوانین حاکم در جمهوری اسلامی ایران، قابل قیاس با قوانین حقوقی در کشورهای اسلامی دیگر نیست؛ و نمی‌توان گفت چون فلان قانون در کشورهای اسلامی دیگر نیست، پس ما هم نباید آن قانون را داشته باشیم.

۵. از دیدگاه اسلام، زن و مرد در عین اشتراک در ماهیت انسانی و

۱. اصل چهارم قانون اساسی: کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر، بر عهده فقهای شورای نگهبان است.

رسیدن به کمال معنوی و سعادت ابدی، تفاوت‌های تکوینی فراوانی نیز دارند که سبب تفاوت آنها در برخی از احکام فقهی و حقوقی است.

رهایی (پاسخ به شبهه‌های حجاب)

